

Minister Klimatu i Środowiska

DFE-WKF.0500.5.2026.AK
4400487.18276112.14810864
Warszawa, 17-07-2026

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację posłanki Anity Kucharskiej-Dziedzic (K10INT17458)

Temat: Program Priorytetowy Moja elektrownia wiatrowa

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na interpelację posłanki Anity Kucharskiej-Dziedzic (K10INT17458) w sprawie Programu Priorytetowego Moja elektrownia wiatrowa, poniżej przedstawiam stanowisko w odniesieniu do zawartych w niej pytań.

1. *Czy do Ministerstwa Klimatu i Środowiska lub NFOŚiGW docierały sygnały (skargi, zapytania, wnioski) od beneficjentów programu „Moja Elektrownia Wiatrowa” dotyczące braku wydajności energetycznej lub wadliwego działania montowanych mikroinstalacji wiatrowych? Jeśli tak, jaka jest skala tego procederu?*

Zgłoszenia wpływające do NFOŚiGW dotyczące programu miały zróżnicowany charakter i były przekazywane różnymi kanałami komunikacji, m.in. telefonicznie za pośrednictwem infolinii, drogą mailową oraz osobiście podczas bieżących kontaktów z beneficjentami. Dotyczyły one m.in.:

- nieprawidłowej pracy lub niewystarczającej wydajności instalacji,
- problemów związanych z realizacją lub montażem instalacji,
- przypadków zgłaszanego braku realizacji instalacji pomimo zawartych ustaleń z wykonawcami,
- sygnałów dotyczących możliwych nieprawidłowości pojawiających się również w przestrzeni publicznej, w tym w mediach społecznościowych.

Pomimo, że zgłoszenia nie stanowiły masowego zjawiska, wskazywały na istotne ryzyka, które z perspektywy ochrony środków publicznych i bezpieczeństwa beneficjentów wymagały podjęcia stosownych działań przez NFOŚiGW.

2. *Ile kontroli terenowych lub zaocznych wdrożył dotychczas NFOŚiGW, korzystając z uprawnień zapisanych w ust. 9 pkt 5 programu priorytetowego? Ile z tych kontroli wykazało, że instalacje nie spełniają zakładanych parametrów technicznych lub nie osiągają wymogu minimalnego czasu użytkowania 1000 h/rok?*

W Programie Moja Elektrownia Wiatrowa, w 2025 roku skontrolowano 68 inwestycji.

I tura kontroli obejmowała 30 inwestycji. W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że:

- w 14 przypadkach inwestycje zostały zrealizowane prawidłowo;
- w 8 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości skutkujące koniecznością wycofania wniosku, zwrotu dotacji oraz ponownego złożenia wniosku z uzupełnioną lub poprawioną dokumentacją;
- w 5 przypadkach wskazano potrzebę uzupełnienia lub korekty dokumentacji (m.in. przekazania dodatkowych dokumentów, korekty danych rachunku bankowego lub elementów identyfikacyjnych instalacji);
- w 2 przypadkach dokonano zwrotu środków;
- w 1 przypadku stwierdzono, że instalacja nie spełnia warunków programu i wniosek kwalifikuje się do odrzucenia.

II tura kontroli obejmowała 38 inwestycji. W wyniku przeprowadzonych czynności ustalono, że:

- w 26 przypadkach inwestycje zostały zrealizowane prawidłowo, przy czym w kilku z nich odnotowano drobne kwestie formalne (np. informację o omyłce w adresie), które nie miały wpływu na prawidłowość realizacji inwestycji;
- w 4 przypadkach kontrola nie została przeprowadzona z powodu nieobecności beneficjenta, w związku z czym skierowano wezwania do zwrotu wypłaconej dotacji;
- w 6 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości skutkujące skierowaniem wezwania do zwrotu wypłaconych środków, w szczególności w związku z:
 - prowadzeniem działalności gospodarczej w miejscu instalacji,
 - brakiem działania instalacji lub brakiem wymaganego magazynu energii,
 - brakiem budynku mieszkalnego na nieruchomości,
 - montażem instalacji na działce rekreacyjnej,
- w 2 przypadkach stwierdzono rozbieżność pomiędzy urządzeniami wskazanymi we wniosku a faktycznie zainstalowanymi, w związku z czym wskazano konieczność wycofania wniosku, zwrotu dotacji oraz ponownego złożenia wniosku ze zaktualizowaną dokumentacją.

W 2026 roku przeprowadzono dotychczas kontrole 14 inwestycji. Obecnie trwa opracowywanie zaleceń pokontrolnych, dlatego na tym etapie nie jest jeszcze możliwe przedstawienie szczegółowych danych.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono przypadków wymagających skierowania zawiadomienia do organów ścigania.

3. *Czy w związku z masowym charakterem nadużyć rynkowych w sektorze mikroinstalacji, Ministerstwo planuje pilne wprowadzenie tzw. „zielonej listy” (na wzór listy ZUM w programie „Czyste Powietrze”) – czyli wykazu zweryfikowanych, przebadanych i certyfikowanych urządzeń wiatrowych oraz magazynów energii, które jako jedyne kwalifikowałyby się do dofinansowania?*

W okresie projektowania i wdrażania programu rynek mikroinstalacji wiatrowych w Polsce pozostawał rynkiem relatywnie niszowym, charakteryzującym się ograniczoną dostępnością danych, badań oraz standaryzacji technologii. Z tego względu stworzenie kompleksowej listy kwalifikowanych urządzeń, analogicznej do listy ZUM funkcjonującej w programie Czyste Powietrze, było istotnie utrudnione. Warto podkreślić, że rozwiązania takie jak lista

ZUM były rozwijane i rozszerzane w innych programach po latach funkcjonowania programów oraz gromadzenia doświadczeń eksploatacyjnych i danych technicznych.

Jednocześnie należy podkreślić, że na stronie internetowej programu www.mojaelektowniawiatrowa.gov.pl (w zakładce: Wiedza), przed uruchomieniem naboru wniosków, NFOŚiGW zamieścił kompleksowe informacje zawierające opis (krok po kroku) procesu inwestycji polegającej na zakupie i montażu elektrowni wiatrowej oraz kluczowe kwestie na jakie należy zwrócić uwagę podczas jej planowania. Wskazano m.in., że właściwy dobór lokalizacji oraz analiza warunków wietrznych mają fundamentalne znaczenie dla poziomu produkcji energii oraz opłacalności inwestycji.

NFOŚiGW konsekwentnie wskazywał również na potrzebę ostrożnego podejmowania decyzji zakupowych oraz zasadność weryfikowania ofert i wykonawców.

4. *Jakie działania podejmuje lub podejmie Ministerstwo we współpracy z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) oraz organami ścigania, aby pociągnąć do odpowiedzialności firmy instalatorskie, które poprzez podawanie nieprawdziwych informacji o wydajności urządzeń doprowadzają obywateli oraz Skarb Państwa do niekorzystnego rozporządzenia mieniem?*

Dotychczas złożono kilka zawiadomień do prokuratury, dotyczących przedkładania dokumentów zawierających nieprawdziwe informacje.

5. *W jaki sposób resort planuje zabezpieczyć i wesprzeć oszukanych beneficjentów, którzy z winy wykonawców nie będą w stanie spełnić kryterium trwałości projektu (np. z powodu montażu niedziałającego sprzętu), aby nie musieli oni zwracać przyznanych dotacji wraz z odsetkami?*

Kwestie dotyczące wykonania, jakości montażu oraz funkcjonowania urządzeń objętych dofinansowaniem mają charakter umowy cywilnoprawnej pomiędzy Wykonawcą a Nabywcą (Wnioskodawcą/Beneficjentem Programu).

NFOŚiGW nie posiada kompetencji ani możliwości prawnych do ingerowania w spory wynikające z realizacji umowy pomiędzy tymi stronami. W związku z tym wszelkie roszczenia należy kierować bezpośrednio do Wykonawcy instalacji, ewentualnie dochodząc swoich praw na drodze przewidzianej przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

Ponadto należy podkreślić, że NFOŚiGW nie jest organem nadrzędnym wobec firm zajmujących się montażem instalacji OZE i nie ma możliwości prawnych zobowiązania Wykonawcy do dokonania naprawy instalacji.

W przypadku podejrzenia nadużycia lub próby oszustwa w danym przypadku, sprawa może zostać zgłoszona do właściwych organów, w szczególności:

- Policji lub Prokuratury,
 - Ewentualnie do UOKiK, jeżeli sprawa może dotyczyć praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.
6. *Czy Ministerstwo rozważa zmianę regulaminu naboru, aby wprowadzić obowiązek dokumentowania przez wykonawców realnych uzysków energetycznych przed ostateczną wypłatą środków z dotacji?*

W przypadku programów masowych skierowanych do osób fizycznych, uzależnienie wypłaty dotacji od faktycznej produkcji energii nie znajduje uzasadnienia. Tego typu mechanizm znacząco skomplikowałby proces rozliczeń, wydłużył czas wypłaty środków oraz zwiększył koszty administracyjne – zarówno po stronie instytucji wdrażającej, jak i beneficjentów.

Dodatkowo, produkcja energii zależy od wielu czynników niezależnych od użytkownika, takich jak warunki pogodowe, lokalizacja czy sposób eksploatacji instalacji, co utrudniałoby stworzenie jednolitych i sprawiedliwych zasad oceny. W programach o dużej skali kluczowe jest zachowanie prostoty, przejrzystości i przewidywalności wsparcia.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM